

**BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA
SVETI PETAR I PAVAO**

EUHARISTIJA JE ŽRTVA NOVOGA SAVEZA

Epifanija Golgote

Euharistija je prava i jedna jedina žrtva Novoga saveza. Ona sa sobom donosi prestanak svih dotadašnjih žrtava i jedincatu kvalitetu: ona je savršena žrtva kojom Isus Krist sebe prikazuje Ocu za svijet u zajedništvu sa svojom Crkvom. Tako sva žrtvenost Euharistije dolazi i proizlazi iz Golgote stavljena u „**ovdje**“ i „**sada**“ euharistijskog čina koji čini zajednica Crkve. Da bismo to protumačili potrebno je uočiti troje: a) **Isusovu povijesnu žrtvu na križu**, b) **dogadjaj zadnje večere na kojoj je Euharistija ustanovljena** i c) **pouskršno slavlje Euharistije, čin koji čini Crkva više od dvije tisuće godina.**

Poslušan do smrti na križu

Isusova žrtva na križu. Čitavim svojim bićem Isus je do kraja poslušan Ocu i daruje se za ljude. Njegova je žrtva na križu najjači izraz onoga što je čitav život živio, što je bilo „jelo“ koje je svaki dan blagovao ili kako poslanica Hebrejima stavlja u njegova usta: **„Evo dolazim... Bože, vršiti volju tvoju!“ (usp. Hb 10, 7).** Žrtva križa je samo najjači, najradikalniji, najutjelovljeniji izraz ove Isusove spremnosti da sluša Oca do kraja! Upravo po toj poslušnosti on je kako kaže ista poslanica **„prodro“ u samo nebo**, pred prijestolje Božje noseći sobom kao najjači izraz svoje poslušnosti i darivanja: svoje vlastito čovještvo (tijelo) i svoju vlastitu krv.

Zato ga poslanica Hebrejima gleda kao pravog (jedinog i jedincatog) **Velikog svećenika kako na veliki „jom kippur“** (dan pomirenja) svijeta čini jedinu i pravu liturgiju svijeta, pomiruje i privodi Ocu čitavo čovječanstvo. Ušao je na taj način u pravu „**Svetinju nad svetinjama**“ (ne onu hramsku, rukotvorenu!), jer je svojim tijelom i krvlju, čitavim svojim čovječtvom koje je bilo živjelo i pulsiralo potpunom poslušnošću Ocu – stao pred njega kao Veliki svećenik za sve nas. Kroz takvu žrtvu poslušnosti Otac je sve primio – **dogodilo se otkupljenje svijeta!**

Djela apostolska 7,56

pa reče: "Evo vidim

nebesa otvorena i Sina

Čovječjega gdje stoji

zdesna Bogu.

Za bolje razumijevanje, ovdje treba spomenuti još dvije stvari. Kad kažemo da je Isus „**prodro**“ u nebo, u svetinju nad svetinjama pred samoga Oca, tada je u to svakako uključeno i njegovo uskrsnuće, kao i njegovo uzašašće Ocu. I budući da pomirenja i otkupljenja nema bez toga dolaska pred Oca – jer žrtva tek tu postiže svoj vrhunac i svršnost – to znači, Isusovo uskrsnuće i uzašašće **bitno** spadaju kako na otkupljenje, tako i na potpunost žrtve. **Jer, žrtva je tada tek potpuna kada dođe pred Boga.** Kako je Isus i svećenik i žrtva, njegova je žrtva postigla svoj vrhunac i savršenost kada je samoga sebe donio pred Oca!

Drugu situaciju koju ovdje valja uočiti jest Isusov položaj unutar čovječanstva. On je svojom poslušnošću tako dosljednom i radikalnom učinio **bitni zaokret Adamovog čina neposlušnosti**. Stoga Isus po svojoj žrtvi **postaje novi Adam, početak novoga čovječanstva, nove povijesti**. I kao što smo do sada nosili i bili sudbinski povezani sa starim Adamom, sada smo sudbinski povezani s novim Adamom (**usp. 1Kor 15, 49**).

Isusova žrtva jest jednokratna. Svojom savršenošću ona je jednom zauvijek postigla ono što dosada žrtva nije uspjela. U tom smislu piše Pavao Rimljanima:

„Svi su, zaista, sagriješili i potrebni su slave Božje; opravdani su besplatno, njegovom milošću po otkupljenju u Kristu Isusu. Njega je Bog izložio da krvlju svojom bude **Pomirilište po vjeri.**“ (3, 23-25a).

„Znamo doista: Krist, uskrišen od mrtvih, više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, **umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu.**“ (6, 9-10).

Krist više ne umire. On je došao pred Oca svojega i našega „da se pojavi pred licem Božjim za nas“ (**usp. Heb 9, 24**). Prema tome, ako je Euharistija žrtva, onda to može biti samo ova, jednokratna, Isusova, jednom prinešena, a **po euharistijskom slavlju uprisutnjena stvarno u zajednici koja slavi Euharistiju.** No to će biti još jasnije, kad pogledamo i slijedeće elemente.

Euharistija - izvor i vrhunac života i poslanja Crkve

*O vrijednosti i važnosti
svete mise
u Katoličkoj Crkvi*

Isus je pasha oslobođenja

Događaj zadnje večere. **Veliki četvrtak**, dan prije Isusove muke i smrti. Učenici s Isusom blaguju Pashu. U jednom trenutku Isus mijenja njezin tok. Uzima kruh i nakon uobičajenog blagoslova i lomljenja pruža ga učenicima: „**Uzmite i jedite, OVO JE TIJELO MOJE KOJE SE ZA VAS PREDAJE!**“ Uzimajući čašu s vinom govori im: „**Uzmite i pijte, OVO JE KRV MOJA... KOJA SE PROLIJEVA ZA VAS...**“ Čitajući evanđeoske izvještaje i Pavla (**1Kor 11, 23-25**) o ustanovi Euharistije, svuda ćemo naći isto: **Isus upotrebljava žrtvene izraze za svoje tijelo i svoju krv.** Njegovo se tijelo **predaje** a njegova se krv **prolijeva**. Povijesno se ta žrtva darivanja dogodila drugog dana, ali Isus ovim činom očito tvrdi da učenici već sada dolaze u dodir s njegovom žrtvom na križu, blagujući to Tijelo i pijući njegovu Krv. Kako? **Što je premostilo tu kronološku razliku?**

Isusova je osoba – žrtva

To je bila Isusova osoba, ona je nosilac te žrtve i toga darivanja. Iz onoga što smo u prvom dijelu rekli vidimo da je težište Isusove žrtve i otkupljenja u njegovoj nutrini, u poslušnosti kojom do kraja želi slušati svojega Oca. Iz takvog stava i usmjerenja onda vanjski čini dobivaju svoji vrijednost i značenje. **Kad kažemo da je Isusova osoba premostila kronološku razliku između Velikog četvrtka i Velikog petka, zadnje večere i žrtve križa, onda to znači da je Isus tu na zadnjoj večeri isti onaj i onakav kakav je na križu s istim stavovima poslušnosti i darivanja.** Već tu na zadnjoj večeri on je onaj koji se daruje za ljude, koji u sebi nosi poslušnost Ocu do kraja.

On je ta žrtva, a ne vanjske okolnosti. One su izraz njegove žrtve. Upravo stoga su učenici i mogli već na veliki četvrtak doći u dodir i blagovati Tijelo koje se daje i Krv koja se proljeva za njih i za mnoge.

Upravo zato jer je osoba nosilac čina i oni postoje ovisno o njoj, Isus je mogao na zadnjoj večeri **„anticipirati“ Veliki petak i dati učenicima svoje žrtveno Tijelo i žrtvenu Krv.** I ne samo to! Rekao im je neka i oni čine tu gestu njemu na spomen. I kako nam novozavjetni spisi svjedoče, zajednica je bila vjerna ovoj Isusovoj želji.

Uskrsnuli u zajednici prinosi sebe Ocu

Pouskrsno slavljenje Euharistije. Od samoga početka zajednica „**lomi kruh**“ (kako je nazivano slavljenje Euharistije) i vjerna Isusovoj želji, ona kroz taj čin uprisutnjuje žrtvu križa. Premda je njezin Gospodin sada uskrsnuli, Euharistija zadržava svoj žrtveni karakter: ona je ponazočenje Kristovih spasiteljskih čina, njegova životnog darivanja Ocu i ljudima, jer svi ti čini neodvojivo su povezani s **osobom Isusa Krista** koji sada kao živi i uskrsnuli dolazi u svoju zajednicu, među svoje učenike. **Oslobođen zakonitosti prostora i vremena nakon što je upao u svijet svojega Oca, Isus trajno dolazi među svoje kadgod su u njegovo ime sabrani, ali on je tu uvijek i sa svim svojim otkupiteljskim činima.**

Sjetimo se što smo rekli u prvom dijelu: Isusova žrtva je postigla svoj vrhunac upravo po njegovom **uskrснуću i uzašašću, njegovom dolasku pred Oca**. I tu pred Ocem on je trajna žrtva za nas. Evo Isusovog svjedočanstva:

„Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite. Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca – Isusa Krista, Pravednika. On je pomirnica za grijehе naše, i ne samo naše nego i svega svijeta“ (1Iv 2, 1-2).

**CRKVA
ZAJEDNICA
ISUSOVIH
UČENIKA**

Isus je, znači, trajno pred Ocem za nas kao žrtva pomirnica. On je pred Ocem za nas s čitavom žrtvom svojega života, sa svojim tijelom i krvlju. Upravo takav kakav je u slavi pred Ocem, takav dolazi i u zajednicu svojih učenika. I kad ona čini gestu njegove zadnje večere, u tom je činu prisutan Uskrsnuti zajedno sa svojom žrtvom križa. On više ne trpi, on više ne **umire, ali u euharistijskom činu Crkve urpisutnjuje se, ponazočuje njegova žrtva križa.**

Zajednica doista blaguje pravo Tijelo njegovo koje se daje za spasenje svijeta i pije Krv njegovu koja se proljeva za mnoge na oproštenje grijeha. Kao što je u svojoj osobi na zadnjoj večeri anticipirao svoju žrtvu, dar svojega života, tako u pouskrsnom slavljenju Euharistije kao uskrsnuli Gospodin u svojoj osobi donosi sa sobom tu istu žrtvu, savršenu – jer je (a to je on sam!) prodrila pred samo lice Božje. Upravo radi toga apostoli i **prva Crkva ne prestaju – premda je Gospodin živ i uskrsnuo – govoriti da je to Tijelo koje se daje i Krv koja se proljeva.**

Dvije pogreške

U ovakvom razmišljanju treba se čuvati dvije pogrešaka: **jedna je**, da žrtvenost Euharistije zasjeni i sakrije prisutnost Uskrsnuloga, **a druga je**, da u prisutnom Isusu živom i uskrsnulom ne vidimo mjesta za njegovu žrtvu križa. Ove su dvije situacije nerazdvojive. **Niti je žrtva križa moguća i uspješna bez uskrsnuća, a niti Uskrsnuli može od sebe „odvojiti“ žrtvu križa, jer je nosi u sebi, u svojoj osobi.**

Euharistija ili Misa je dakle čin u kojem Uskrsnuli sebe prikazuje svojem Ocu, pridružujući si svoju zajednicu. A kako zajednica čini Euharistiju, to je, onda, Euharistija čin Krista i njegove Crkve, kojim oni zajedno dolaze pred Oca ujediniujući svoje živote i prikazujući ih Ocu za spasenje svijeta.

A child in a light blue shirt and dark shorts is walking away from the viewer on a yellow road that stretches into the distance. The sky is a vibrant, multi-colored expanse of blues, purples, pinks, and oranges, with a bright light source on the left. The overall atmosphere is dreamlike and spiritual.

8. Zašto je Ime Isus ime iznad svakog drugog imena...
'Najistaknutiji u cijelom stvaranju'
-Odgovor kritičarima
na Kološane 1, 15...